

Klima. Elementer til ambitiøs aftale i København

Jennifer L Morgan

Ved klimakonferencen på Bali besluttede verden at slå ind på en helt ny vej – at indgå aftale om et yderst komplekst problem af afgørende betydning for økonomien og kloden. Det skal ske inden valg i USA, Rusland, Tyskland, Indien og en række andre centrale lande.

Umiddelbart kan det forekomme som en naiv og nærmest vanvittig målsætning, men ved nærmere eftertanke står det klart, at vi ikke har noget andet valg, og forskning i klimaforandringer fortæller os, at der er tale om et uopsætteligt problem, som kræver en hurtig, ambitiøs og hidtil uset indsats. Næsten alle stats- og regeringschefer har i dag forstået, at uden klimasikkerhed vil de ikke kunne leve op til egne mål for økonomi og udvikling. Dette gør klimaforandringerne til et spørgsmål om national sikkerhed, og fra at være et punkt på dagsordenen, som 'det ville vært godt at få på plads', er en miljøaftale nu blevet 'af afgørende betydning for vores nationale interesser.'

I sidste ende skal den aftale, der forhåbentlig indgås på næste års topmøde i København, afspejle en grundlæggende kursændring i klimapolitikken, både i de enkelte lande og internationalt. Denne kursændring skal siden udmønte sig i en aftale, som fortæller investorer, at det meget snart er slut med at skyde penge i konventionel kulkraft i de industrialiserede lande og inden længe også er et overstået kapitel i udviklingslandene.

Aftalen skal fortælle offentligheden, at denne gang er det anderledes. Folk kan på deres børns og børnebørns vegne være forvisset om, at nu har politikerne og erhvervslederne forstået budskabet, men de skal sikre sig, at der rent faktisk bliver gjort noget ved problemerne.

Det er en ambitiøs målestok for succes, men der er nødvendigt, hvis vi skal sikre, at den globale udledning falder i løbet af de næste 10-15 år, og så vi undgår katastrofale konsekvenser. Aftalen i København skal således ikke blot opstille rammer for det teknologiske samarbejde, men også være en motor, der driver de enkelte lande til at forene kræfterne i kampen mod klimaforandringerne – en aftale, der for alvor griber fat om roden på problemet.

Det står klart, at kernen i aftalen er en videreførelse af mange af elementerne og forpligtelserne i Kyotoprotokollen. Hjørnestenen er bindene lofter over industrilandenenes udledninger, som sikrer, at udslippene i 2020 er reduceret med 25-40 procent i forhold til 1990. Uden denne aftale vil det være meget svært at få udviklingslandene til at skrive under på ambitiøse forpligtelser.

Hvis ikke EU og andre vestlige lande går forrest og viser, at det kan lade sig gøre, hvorfor skulle Kina så indlade sig på noget, som ingen nogensinde har gjort før – at skabe hurtig økonomisk udvikling og samtidig begrænse udledningen af drivhusgasser? EU skal vedtage love og tage konkrete skridt, der viser, at overgangen til en økonomi med begrænset udledning af drivhusgasser er begyndt.

Intet andet sted er dette vigtigere end i Europa, fordi man har lovet at gøre det. Ved udgangen af 2009 skal EU vedtage sin 'energispareplan', der garanterer, at medlemslandene ikke vil bygge flere konventionelle kulkraftværker, at handel med CO₂-kvoter skal foregå via auktion, at en del af indtægterne herfra skal øremærkes tilpasning og overførsel af teknologi, og at der skal satses på vedvarende energikilder og høj energieffektivisering for at begrænse efterspørgslen.

Verdens øjne vil naturligvis være rettet mod USA's nye præsident, når han eller hun overtager posten i januar 2009. På den ene side ser det lovende ud. Alle tre kandidater støtter forpligtende lofter over USA's udledning, national lovgivning om vedvarende energikilder og effektiv energiudnyttelse og anerkender, at Bushregeringens politik på området 'grundlæggende har slået fejl'.

På den anden side er USA hastigt på vej mod en økonomisk afmatning. Regeringen skal tage stilling til den fremtidige indsats i Irak og er plaget af bekymringer om mangel på arbejdspladser og tab af konkurrenceevne, især i forhold til lande som Kina.

Udviklingslande som Kina, Sydafrika og Brasilien har vist deres vilje til at indgå aftale om større forpligtelser. Disse forpligtelser vil formentlig ikke være

bindene nationale målsætninger, fordi landene befinder sig på et andet udviklingstrin, men de skal være tilstrækkelig ambitiøse til at vende udviklingen i den globale udledning i de næste 10-15 år. Mere vidtrækkende målsætninger for udviklingslandene, kombineret med et større marked for CO2-kvoter og et styrket teknologisk samarbejde, kan danne grundlag for en aftale.

Det er dog afgørende, at Europa i løbet af det næste halvandet år styrker tilliden til, at en energibesparende økonomi vil skabe flere fordele end omkostninger og således kun vil være af interesse for verdens hastigt voksende økonomier.

Published 9th April 2008 as an International Commentary article by **Politiken**:
<http://politiken.dk/>